

172. Perjantaina 10 päivänä joulukuuta 1993

kello 21.15

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Toinen käsittely:

1) Ehdotus laiksi tallettajien saamisten turvaamisesta säästökassatoimintaa harjoittavassa osuuskunnassa 5308

Hallituksen esitys n:o 267
Talousvaliokunnan mietintö n:o 49

2) Ehdotus laiksi Yleisradio Oy:stä 5311

Hallituksen esitys n:o 124
Liikennevaliokunnan mietintö n:o 14

3) Ehdotus laiksi eräiden väliaikaisesti maahan tuotujen ajoneuvojen tullittomuudesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta ... 5312

Hallituksen esitys n:o 288
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 77

4) Ehdotukset laeiksi kuntien yhdistymisavustuksista ja kuntien valtionosuuslain 35 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ... ..

Hallituksen esitys n:o 285
Hallintovaliokunnan mietintö n:o 25

5) Ehdotus laiksi maaseutuelinkeinolain 59 a §:n muuttamisesta 5313

Hallituksen esitys n:o 293
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 29

S.
6) Ehdotus laiksi valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Karttakeskuksen hallinnassa oleva omaisuus perustettavalle valtionyhtiölle annetun lain 4 §:n muuttamisesta 5313

S.
Hallituksen esitys n:o 294
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 30

7) Ehdotus laiksi maanmittauslaitoksesta annetun lain muuttamisesta ....

Hallituksen esitys n:o 280
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 31

8) Ehdotus laiksi Antellin kokoelmien ja rahavarain hallinnon ja hoidon uudelleenjärjestämisestä annetun lain 3 §:n kumoamisesta ....

Hallituksen esitys n:o 270
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 28

9) Ehdotus laiksi aikuisten järjestelmällisen hammashuollon toimeenpanon siirtämisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta 5314

Lakialoite n:o 60
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 53

Ensimmäinen käsittely:

10) Ehdotukset laeiksi Suomen Hallitusmuodon ja valtiopäiväjärjestyksen 33 §:n muuttamisesta ....

Hallituksen esitys n:o 138
Perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 17

11) Ehdotus laiksi Nuuksion kansallispuistosta 5314

Hallituksen esitys n:o 111
Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 15

E s i t e l l ä ä n :

12) Hallituksen esitys n:o 290 laeiksi kuolleeksi julistamisesta annetun lain 7 §:n ja avioliittolain 43 ja 45 §:n muuttamisesta 5316

13) Hallituksen esitys n:o 297 laiksi yksiyteisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta .....

14) Hallituksen esitys n:o 298 laiksi Talskankaan luonnonsuojelualueesta .....

15) Hallituksen esitys n:o 306 laiksi merimieseläkejärjestelmää koskevan joustavan eläkeikäjärjestelmän tarkistamisesta .....

16) Hallituksen esitys n:o 307 laiksi kansaneläkelain muuttamisesta .....

17) Hallituksen esitys n:o 308 laeiksi yrittäjien eläkelain 10 §:n ja maatalousyrittäjien eläkelain 13 §:n muuttamisesta .....

18) Asetus Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston Libyaa koskevaan päätökseen perustuvien velvoitusten täyttämistä annetun asetuksen muuttamisesta (A 10) .....

Pöydällepanoa varten esitellään:

19) Lakivaliokunnan mietintö n:o 25 hallituksen esityksestä kansainvälistä oikeusapua rikosasioissa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 61) .....

20) Lakivaliokunnan mietintö n:o 26 hallituksen esityksestä laiksi oikeudenkäyntiin ja esitutkintaan osallistuvien henkilöiden koskemattomuudesta eräissä tapauksissa (HE 62) .....

S.

21) Lakivaliokunnan mietintö n:o 27 hallituksen esityksestä laiksi entisen Jugoslavian alueella tehtyjä rikoksia käsittelevän kansainvälisen tuomioistuimen toimivallasta ja tuomioistuimelle annettavasta oikeusavusta (HE 278)..... 5316

22) Lakivaliokunnan mietintö n:o 28 hallituksen esityksestä laeiksi lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain sekä ulkomailla annetun elatusapua koskevan päätöksen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta annetun lain 8 §:n muuttamisesta (HE 60) .....

23) Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 78 hallituksen esityksen johdosta laiksi eräille omaisuudenhoitoyhtiöille myönnettävistä veronhuojennuksista (HE 284) .....

24) Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 79 hallituksen esityksen johdosta laeiksi verotuslain, ennakkoperintälain, veronkantolain sekä veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetun lain muuttamisesta (HE 279) .....

25) Hallintovaliokunnan mietintö n:o 26 hallituksen esityksestä tilastolaiksi (HE 106) .....

Puhetta johtaa ensimmäinen varapuhemies Paakkinen.

Nimenuhdon sijasta merkitään läsnä oleviksi ne edustajat, jotka osallistuivat edelliseen täysistuntoon.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Ehdotus laiksi tallettajien saamisten turvaamisesta säästökassatoimintaa harjoittavassa osuuskunnassa

” Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 267
Talousvaliokunnan mietintö n:o 49

” **Ensimmäinen varapuhemies:**
Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mie-

tintö n:o 49. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. P a l o h e i m o : Rouva puhemies! Niillä perusteilla, jotka esitin tämän lain ensimmäisen käsittelyn yhteydessä, ehdotan, että käsittelyn pohjaksi otettaisiin se lakiehdotus, joka on esitetty mietinnön II vastalauseessa.

Ed. L o u e k o s k i : Rouva puhemies! Ehdotan, että käsittelyn pohjaksi otettaisiin se lakiehdotus, joka on esitetty I vastalauseessa.

Ed. K o r h o n e n : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Louekosken tekemää ehdotusta.

Ed. N i k u l a : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Eero Paloheimon tekemää ehdotusta.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Yleiskeskustelussa on ed. Paloheimo ed. Nikulan kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otettaisiin II vastalauseen mukainen lakiehdotus.

Ed. Louekoski ed. Korhosen kannattamana on ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otettaisiin I vastalauseen mukainen lakiehdotus.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjaa koskeissa äänestyksissä ehdotan meneteltäväksi siten, että ensin äänestetään ed. Paloheimon ja ed. Louekosken ehdotusten välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

Äänestykset ja päätös:

1) Äänestys ed. Paloheimon ja ed. Louekosken ehdotusten välillä.

Ed. Paloheimon ehdotus ”jaa”, ed. Louekosken ehdotus ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 67 jaa- ja 60 ei-ääntä, 17 tyhjää; poissa 55. (Ään. 1)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. Paloheimon ehdotuksen.

2) Äänestys ed. Paloheimon ehdotuksesta mietintöä vastaan.

Joka käsittelyn pohjaksi hyväksyy talousvaliokunnan mietinnön, äänestää ”jaa”; jos ”ei” voittaa, on ed. Paloheimon ehdotus hyväksytty.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 75 jaa- ja 68 ei-ääntä; poissa 56. (Ään. 2)

Eduskunta on käsittelyn pohjaksi hyväksynyt talousvaliokunnan mietinnön.

Eduskunta ryhtyy lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

1 §

Keskustelu:

Ed. L o u e k o s k i : Rouva puhemies! Ehdotan, että 1 § hyväksyttäisiin I vastalauseen mukaisessa muodossa, toisin sanoen turva koskisi myös huoltokonttoritalletuksia.

Ed. K o r h o n e n : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Louekosken tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Louekoski ed. Korhosen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin I vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Louekosken ehdotus ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 82 jaa- ja 62 ei-ääntä; poissa 55. (Ään. 3)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

1 §:n edellä oleva väliotsikko hyväksytään keskustelutta.

2 §

Keskustelu:

Ed. Louekoski: Rouva puhemies! Ehdotan, että 2 § hyväksyttäisiin I vastalauseen mukaisessa muodossa. Silloin turva kattaisi myös kohutuullisen, pienen koron.

Ed. Korhonen: Rouva puhemies! Kannatan ed. Louekosken ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Louekoski ed. Korhosen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin I vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Louekosken ehdotus ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 75 jaa- ja 67 ei-ääntä; poissa 57. (Ään. 4)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

2 §:n edellä oleva väliotsikko, 3 ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 4 § ja sen edellä oleva väliotsikko hyväksytään keskustelutta.

5 §

Keskustelu:

Ed. Paloheimo: Rouva puhemies! Ehdotan, että 5 § hyväksyttäisiin siinä muodossa, kun on esitetty mietinnön II vastalauseessa.

Ed. Nikula: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Paloheimon ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Paloheimo ed. Nikulan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin II vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Paloheimon ehdotus ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 134 jaa- ja 9 ei-ääntä; poissa 56. (Ään. 5)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

6 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 7 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 8 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 9 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 10 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 11 § ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 12 § ja sen edellä oleva väliotsikko hyväksytään keskustelutta.

13 §

Keskustelu:

Ed. Louekoski: Rouva puhemies! Ehdotan, että 13 § eli voimaantulosäänös hyväksyttäisiin I vastalauseen mukaisessa muodossa. Toisin sanoen ei herätettäisi levottomuutta tällä hetkellä hyvässä kunnossa olevien osuuskuntien säästökassatallettajien piirissä.

Ed. Korhonen: Rouva puhemies! Kannatan ed. Louekosken tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Louekoski ed. Korhosen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin I vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Louekosken ehdotus ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 76 jaa- ja 67 ei-ääntä; poissa 56. (Ään. 6)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

13 §:n edellä oleva väliotsikko, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

2) Ehdotus laiksi Yleisradio Oy:stä

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 124
Liikennevaliokunnan mietintö n:o 14

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on liikennevaliokunnan mietintö n:o 14. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. Kasurinen: Arvoisa puhemies! II vastalauseeseen viitaten tulen lain yksityiskohtaisen käsittelyn yhteydessä ehdottamaan kahteen pykälään muutosehdotuksen.

Ed. Karhunen: Arvoisa puhemies! Tulen yksityiskohtaisessa käsittelyssä esittämään I vastalauseen mukaisen pykälämuutoksen ja perustelen sitä vielä lyhyesti sillä, että tässä esitetään, että yleisradion oikeus harjoittaa muuta toimintaa kuin julkisen palvelun yleisradiotoimintaa rajataan niin, että sen on kuitenkin liityttävä yleisradiotoimintaan. Tämä on looginen ja luonnollinen raja, johon päädyttiin valiokuntakäsittelyn aikana. Rajausta ovat olleet muotoilemassa myös liikenneministeriö ja oikeusministeriö.

Myös perustuslakivaliokunta on edellyttänyt Yleisradion harjoittaman muun toiminnan rajaamista. Tämä muotoilu oli myös mukana mietintöpohjassa valiokunnan ensimmäisessä käsittelyssä ja siitä oli sovittu hallituspuolueiden kesken. Jostain kumman syystä hallituspuolueitten äänestyskäyttäytyminen valiokunnassa ei kuitenkaan noudattanut yhdessä sovittua linjaa, ja vielä korostan: Tämä rajausta mahdollistaa kaikkien Yleisradion nykyisten toimintojen jatkamisen, mutta ei mahdollista toimintojen edelleen laajentamista yleisradiotoiminnan ulkopuolelle. Kyse on veronluonteisten lupamaksurahojen käytöstä.

Ed. Rauramo: Arvoisa puhemies! Aivan kuten ed. Karhunen totesi tässä, tämä muotoilu, joka vastalauseessa on, oli jo yhteisesti sovittu valiokunnan mietintöluonnoksessa, ja tämän asian voisi myös valiokunnan puheenjohtaja ed. Saapunki yleisemmin kertoa omassa ryhmässään, että näin todella on. Tässä ei olla tekemässä mitään hallituspuolueiden välistä erikoista sopimusta tai erikoista muuta politiikkaa.

Arvoisa puhemies! Tulen yksityiskohtaisessa käsittelyssä kannattamaan ed. Karhusen aloitetta.

Ed. Lahikainen: Arvoisa puhemies! Tämän lain valmistelu on pitänyt sisällään melkoisen valmisteluprosessin ihan viime metreille saakka, ja itse valiokunnan jäsenenä ollen olen osallistunut valmistelutyöhön ja katson, että kannatan valiokunnan mietintöä siinä muodossa, kuin se valiokunnasta on tullut.

Ed. Saapunki: Arvoisa rouva puhemies! Neuvotteluista huolimatta en ole saanut toteutettua yhteistä linjaa. Nämä kaksi sanaa on vastalauseessa lisätty mietintöön verrattuna; mietinnön mukaan tämä on vietävä, kun yhteistä linjaa ei ole syntynyt.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

1—3 §, 1 luvun otsikko, 4—6 §, 2 luvun otsikko ja 7 § hyväksytään keskustelutta.

8 §

Keskustelu:

Ed. Karhunen: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 8 § saisi sen muodon, kuin on I vastalauseessa.

Ed. Rauramo: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Karhusen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Karhunen ed. Rauramon kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin I vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Karhusen ehdotus ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 98 jaa- ja 36 ei-ääntä; poissa 65. (Ään. 7)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

3 luvun otsikko sekä 9—11 § ja 4 luvun otsikko hyväksytään keskustelutta.

12 §

Keskustelu:

Ed. Kasurinen: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä saisi sen muodon kuin sillä on II vastalauseessa eli pykälä palautuisi alkuperäiseen, hallituksen esityksen muotoon.

Ed. Myller: Rouva puhemies! Kannatan ed. Kasurisen tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Kasurinen ed. Myllerin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytäisiin II vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Kasurisen ehdotus ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 101 jaa- ja 33 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 64. (Ään. 8)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

5 luvun otsikko sekä 13 ja 14 § hyväksytään keskustelutta.

15 §

Keskustelu:

Ed. Kasurinen: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä saa sen muodon kuin on II vastalauseessa.

Ed. Myller: Rouva puhemies! Kannatan ed. Kasurisen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Kasurinen ed. Myllerin

kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytäisiin II vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Kasurisen ehdotus ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 102 jaa- ja 33 ei-ääntä; poissa 64. (Ään. 9)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

6 luvun otsikko, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Ehdotus laiksi eräiden väliaikaisesti maahan tuotujen ajoneuvojen tullittomuudesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 288

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 77

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 77. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 6 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

4) Ehdotukset laeiksi kuntien yhdistymisavustuksista ja kuntien valtionosuuslain 35 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 285

Hallintovaliokunnan mietintö n:o 25

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mie-

tintö n:o 25. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta

ensimmäisen lakiehdotuksen 1—5 §, johtolause ja nimike sekä

toisen lakiehdotuksen 35 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

5) Ehdotus laiksi maaseutuelinkeinolain 59 a §:n muuttamisesta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 293

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 29

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 29. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 59 a §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

6) Ehdotus laiksi valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Karttakeskuksen hallinnassa oleva omaisuus perustettavalle valtionyhtiölle annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 294

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 30

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 30. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 4 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

7) Ehdotus laiksi maanmittauslaitoksesta annetun lain muuttamisesta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 280

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 31

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 31. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1, 2 ja 5 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

8) Ehdotus laiksi Antellin kokoelmien ja rahavain hallinnon ja hoidon uudelleenjärjestämisestä annetun lain 3 §:n kumoamisesta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 270

Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 28

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö n:o 28. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1 ja 2 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

9) Ehdotus laiksi aikuisten järjestelmällisen hammasuhoon toimeenpanon siirtämisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Lakialoite n:o 60
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö n:o 53

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö n:o 53. Ensinnäkin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

10) Ehdotukset laiksi Suomen Hallitusmuodon ja valtiopäiväjärjestyksen 33 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 138
Perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 17

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 17.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

11) Ehdotus laiksi Nuuksion kansallispuistosta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 111
Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 15

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö n:o 15.

Keskustelu:

Ed. **Karhunen:** Arvoisa puhemies! Näiden kaikkien tämän päivän kuohuntojen jälkeen tietysti tuntuu vähän hassulta vielä tähän aikaan

kiivetä puhujankorokkeelle, mutta asia ei ole lainkaan hassu (Ed. Halonen: Tärkeä!) vaan hyvin tärkeä, kuten ed. Halonen huomautti. — Nimitäin Uudenmaan läänissä on suojeltu noin 0,2 prosenttia valtion omistamasta metsämaasta. Samanaikaisesti Lapin läänin kolmen metsälautakunnan alueella yhteensä noin 10 prosenttia on lakisääteisesti suojeltu. Ero on huima. Mutta silti paineet rakentamattomaan alueeseen ovat suurimmat täällä etelässä. Samanaikaisesti myös tarpeet virkistysalueiden ja luonnonmetsäalueiden käyttöön ovat suurimmat etelässä. Uudenmaan läänissä asuu neljännes suomalaisista. Siksi nyt käsittelyssä oleva laki Nuuksion kansallispuistosta on erityisen tärkeä.

Tässä laissahan esitetään noin 1 600 hehtaarin kansallispuiston perustamista valtion maille. Tämä on hyvä alku mutta rakentamattomien alueiden suojelua Etelä-Suomessa olisikin pikaisesti jatkettava. Valiokuntahan piti tärkeänä, että Nuuksion kansallispuistoa laajennetaan, mutta edelleen olisi jatkettava uusille alueille, ja aion käyttää tilaisuutta hyväkseni vähän kartoittaakseni, mihin valiokunnan tarkoittamaa laajennusta voitaisiin jatkaa.

Mielestäni seuraava ja itse asiassa hyvinkin pikaisia toimenpiteitä vaativa alue on Hyvinkään ja Riihimäen alueella sijaitseva Kytäjän alue. Kyseessä on Etelä-Suomen laajimpia yhtenäisiä vielä rakentamattomia alueita, ja kartanon taloudellisista vaikeuksista johtuen laajat rakentamattomat alueet ovat joutumassa pankin omistukseen.

Tosiaan nyt suojeltavan Nuuksion alueen pinta-ala on noin 1 600 hehtaaria. Kytäjän alueen kokonaispinta-ala on 8 500 hehtaaria, josta tällä hetkellä on valtion omistuksessa 1 500 hehtaaria yhtenäismetsäalueena ja 300 hehtaaria luonnonhoitometsänä. Kartano omistaa alueelta noin 3 500 hehtaaria. Tämä alue on osa eteläisen Suomen laajinta yhtenäistä metsäaluetta, joka ulottuu Hyvinkäältä Forssaan. Alue on vieläkin suotuisampi kuin Nuuksio monimuotoiselle retkeily-, virkistys-, metsästys-, kalastus- ja muulle toiminnalle. Noin puolet suomalaisista asuu parin tunnin ajomatkan päässä alueelta. Tälle alueelle on erinomaiset liikenneyhteydet, ja saavutettavuus paranee koko ajan liikenneverkon kehityksessä. Lisäksi läheisyydestä löytyy runsaasti majoituskapasiteettia.

Kuten valiokunnan mietinnössä Nuuksion kansallispuistosta todetaan, eteläisessä Suomessa luonto on hyvin monimuotoista ja moni-ilmeistä, runsaasti pieniä voimakkaita maasto-

muotoja ja jyrkkiä korkeusvaihteluja, ja näitä löytyy myös kyseiseltä Kytäjän alueelta, maise-mallisia, luonnonsuojelullisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja. Nuuksion alue on ehkä hieman paremmin säilynyt kuin Kytäjän alue, koska siellä metsänhoito on ollut voimakasta, mutta sillä alueella myös metsä kasvaa ja uusiutuu nopeasti.

Valiokunnan mietinnössä Nuuksion kansallispuistosta todetaan, että Etelä-Suomen jäljellä olevat luonnonalueet ovat joko pirstoutuneet tai niitä uhkaa pirstoutuminen, ja näin on myös Kytäjän alueella. Maanomistus on vielä tällä hetkellä suhteellisen selkeä ja yhtenäinen. Periaatteessa olisi helppoa hankkia rakentamattomat alueet yhteiskunnan hallintaan, mutta ministeri Pietikäinen täällä tänään kertoi, että näin helppoa se ei kuitenkaan ole, koska kartano on joutunut tekemään runsaita ristiinpanntauksia. Myyminen valtiolle ei ole helppoa, ja käytännössä se voi olla hyvin mahdotonta.

Toiveenani olisi ollut, että alueesta olisi voitu muodostaa aluksi valtion retkeilyalue ulkoilulain perusteella valtioneuvoston päätöksellä. Aluetta olisi hoidettu siten, että joskus tulevaisuudessa alueelle olisi voitu muodostaa luonnonsuojelullisesti arvokkaimmista osuuksista erityyppisiä luonnonsuojelualuekokonaisuuksia siten, että alueen retkeily-, virkistys- ja luonnonsuojelulliset arvot säilyvät ja toiminnot sijoittuvat niin, että ne voivat toimia sopuointuisesti alueella. Ulkoilulain perusteella on mahdollista liittää retkeilyalueeseen myös muulle kuin valtiolle kuuluvia alueita, mikäli se on tarpeen riittävän laajan tai muutoin tarkoituksenmukaisen retkeilyalueen aikaansaamiseksi. Silloin valtioneuvoston päätös sisältää yksityisten maiden lunastusoikeuden.

Mutta tässä yhteydessä, kun ministerin ansiokkaasti ja pikaisesti aloittamissa neuvotteluissa on selvinnyt nämä ongelmat, täytyy vain toivoa, että Hyvinkään kaupungin laatima kaava Kytäjän alueesta vahvistettaisiin läänissä pikaisesti. Se sisältää esimerkiksi rakennusoikeuden siirtämistä luonnon arvokkailta alueilta Kytäjän kylätaajamaan ja sinällään edesauttaa alueen suojelua. Mutta olen edelleen sitä mieltä, että Nuuksion kansallispuisto täällä Etelä-Suomessa on vasta alkua ja tänne kaivataan pikaisesti lisää luonnon arvokkaiden alueiden säilyttämistoimenpiteitä.

Ed. H a l o n e n : Arvoisa puhemies! Haluan vain ihan lyhyesti myös eteläsuomalaisena kansanedustajana todeta, että olen täsmälleen samaa mieltä kuin ed. Karhunen siitä, että myös Etelä-

Suomen tiheästi asutut alueet tarvitsevat kansallispuistoja. Tässä mielessä nyt tehty askel on oikean suuntainen ja toivottavasti saa jatkoa.

Se seikka, että täällä on niin paljon kuitenkin asutusta, tulee aiheuttamaan hallitukselle ja nimenomaan ympäristöministerille aikaisempaa enemmän työtä, jotta ristiriitaisuudet, joita on jo sinne asettuneiden kanssa, voidaan ratkaista. Mielestäni tämän seikan ei pitäisi pelottaa, vaan todellakin toivon, että tämä on vasta alku hyvin nopeasti laajentuvalle kansallispuistojen saamiselle Etelä-Suomeen muuallekin kuin saaristo-alueille.

Ed. V i l j a n e n : Arvoisa puhemies! Ed. Karhunen esitti, että ainoastaan 0,2 prosenttia alueesta Etelä-Suomessa on kansallispuistoaluetta. Näin varmasti on. Nuuksion alue on metsähallituksen eli valtion, yhteiskunnan, maita. Näin ollen ei ole mitään esteitä, etteikö kansallispuistoa voida sinne tehdä, mutta siihen, että sitä laajennettaisiin yksityisten alueelle nimenomaan kaavoituksen keinoin, ilmeisesti tulee kuitenkin lainsäädännöllisiä esteitä. Rakennusoikeuden siirrosta pitää myös maanomistajien kesken sopia, se ei yksipuolisella päätöksellä onnistu.

Ympäristöministeri P i e t i k ä i n e n : Arvoisa puhemies! Jo edellisissä puheenvuoroissa aiheellisesti kiinnitettiin huomiota hyvin alhaiseen suojeluprosenttiin eteläisen Suomen alueella. Siksi selkeän painopisteen pitääkin nyt olla eteläisen alueen vanhojen metsien suojelussa.

Nuuksion suojelua on tarkoitus jatkaa tästä sydäimestä eteenpäin yhteistyössä neuvotellen maanomistajien kanssa ja niin, että siihen liitetään myös kuntien kaavoitustoimenpiteet mukaan, jotka kuuluvat aivan olennaisena osana suojeluun, koska myös kuntien on kannettava oma vastuunsa suojelun laajentamisesta eteläisillä alueilla. Yhdyn toiveisiin siitä, että tarvitsemme myös muita, laajempia luonnon kokonaisuuksia eteläisellä alueella, joista mainitun Kytäjän maat ovat arvokkaimpia ja suurimpia yhtenäisiä alueita. Toivoisin, että näiden osalta myös löydetäisiin sellaisia ratkaisuja, joilla niiden virkistyskäyttö ja luonnonarvojen takaaminen mahdollistuu.

Ed. K a r h u n e n : Arvoisa puhemies! Ed. Viljaselle haluan todeta, kun puheenvuorossani puhuin Kytäjän alueesta, että rakennusoikeuden siirto kylätaajamaan luonnonsuojelullisesti arvokkaista kohteista on nimenomaan tapahtunut

maanomistajien toiveesta ja yhteistyössä heidän kanssaan. Pidän hyvin tärkeänä nimenomaan Etelä-Suomessa, että tämä tehdään kaikkien asukkaiden ja maanomistajien kannalta yhdessä ja sovussa. Nimenomaan sen vuoksi esimerkiksi valiokunta on edellyttänyt ja tehnyt muutoksia Nuuksion alueenkin vuokratonttikysymyksiin, jotta yksimielisyydessä päästäisiin eteenpäin, koska riitely, pakkolunastukset ja väkivalta näissä asioissa eivät edesauta ainakaan luonnonsuojelua, vaan lyövät sitä korville.

Ed. V i l j a n e n : Arvoisa puhemies! Haluan kiinnittää huomiota myös siihen, että kuntien kaavoitustoimi ei voi yksipuolisesti tähän toimeen ryhtyä, joten ed. Karhusen kommentti oli paikallaan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

Lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti

lakivaliokuntaan:

12) Hallituksen esitys n:o 290 laeiksi kuolleeksi julistamisesta annetun lain 7 §:n ja avioliittolain 43 ja 45 §:n muuttamisesta

sosiaali- ja terveystoimikuntaan:

13) Hallituksen esitys n:o 297 laiksi yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta

ympäristövaliokuntaan:

14) Hallituksen esitys n:o 298 laiksi Talaskankaan luonnonsuojelualueesta

sosiaali- ja terveystoimikuntaan:

15) Hallituksen esitys n:o 306 laiksi merimieseläkejärjestelmää koskevan joustavan eläkeikäjärjestelmän tarkistamisesta

16) Hallituksen esitys n:o 307 laiksi kansaneläkelain muuttamisesta

17) Hallituksen esitys n:o 308 laeiksi yrittäjien eläkelain 10 §:n ja maatalousyrittäjien eläkelain 13 §:n muuttamisesta

ulkoasiainvaliokuntaan:

18) Asetus Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston Libyaa koskevaan päätökseen perustuvien velvoitusten täyttämistä annetun asetuksen muuttamisesta (A 10)

Pannaan pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti seuraavaan täysistuntoon:

19) Lakivaliokunnan mietintö n:o 25 (HE 61)

20) Lakivaliokunnan mietintö n:o 26 (HE 62)

21) Lakivaliokunnan mietintö n:o 27 (HE 278)

22) Lakivaliokunnan mietintö n:o 28 (HE 60)

23) Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 78 (HE 284)

24) Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 79 (HE 279)

25) Hallintovaliokunnan mietintö n:o 26 (HE 106)

Ensimmäinen varapuhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi maantaina kello 12.

Täysistunto lopetetaan kello 21.52.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen